

Voorwoord

Beste lezers,

De overgang tussen onze feesttijden wordt in de mensenwijdingsdienst gekleurd door zachtmoedig lila en opwekkend oranje. Een tijd om tevreden terug te kijken op het eerder beleefde. En om ons voor te bereiden op een nieuwe feesttijd. Deze periode van relatieve rust en actief voorwerk is minstens van zo veel waarde als de feesttijd. Zeker in een tijd waarin zoveel tegelijk gebeurt en waarin het niet vanzelf spreekt waar we onze aandacht heen zenden.

Aan de kleuren om ons heen beleven wij dat zij in deze 'tussentijd' de zintuigen tot bedaren brengen. En zo wordt tevredenheid, ondanks onvermijdelijke herfststormen, een opmaat tot gelatenheid.

Een kleurrijk rustig najaar gewenst,

Laurien van der Laan de Vries
Secretaris landelijk bestuur

foto Jaap van Dijk

De nieuwsbrief van de Christengemeenschap verschijnt doorgaans tussen de uitgaven van het kwartaalblad In beweging. Stuur de nieuwsbrief gerust door aan mogelijk geïnteresseerden in of buiten uw gemeente. Wij verwelkomen nieuwe aanmeldingen en wensen u veel leesplezier.

Kopij voor het volgende nummer van de nieuwsbrief kunt u inleveren tot en met **31 januari 2023** bij secretariaat@christengemeenschap.nl

Inhoud

- LOGOS Conferentie - impressies
 - Serie: Priesterstudenten op stage
 - Berichten van de gemeenten:
 - Zeeland
 - Leiden
 - Arnhem
 - Uit het bewindsgebied
 - Landelijke Muziekgroep
 - Opbrengst schenkcasula's
 - Gewadenconferentie in Zeist
 - Veranderingen op het secretariaat
-

LOGOS Conferentie in Dortmund

Impressie Wilma Roem

Vol verwachting vertrokken we op 7 oktober met een groepje leden van de gemeente Arnhem naar de LOGOS conferentie in Dortmund, om daar 100 jaar Christengemeenschap mee te vieren en inspiratie voor de volgende 100 jaar op te doen. De locatie van de conferentie was de Rudolf Steiner School Dortmund.

Dit blijkt een terrein met verschillende schoolgebouwen en voor de conferentie zijn er een heel aantal tenten bij geplaatst. Bij aankomst valt ons in de eerste plaats op dat wij bij een groot evenement zijn aangekomen. De mensen komen uit alle richtingen en er zijn lange rijen tafels waar je je aan kunt melden, het is een drukte van belang. Bij de opening blijkt dat er 2300 deelnemers zijn en dat is een hele grote tent vol!

foto Jaap van Dijk

De LOGOS conferentie is een GROOT evenement geworden, in alle opzichten. Het was heel inspirerend om met zo veel mensen van uit de hele wereld samen te komen en te merken dat we allemaal de Christengemeenschap meedragen en vorm willen geven in de toekomst. Als mensen van onze tijd zijn we allen Ik-mensen, mensen die verbinding zoeken met het geestelijke vanuit het eigen ik. Uit eigen keuze zijn we naar de LOGOS conferentie gekomen en daar blijken we met elkaar een gemeenschap te vormen waarin vijf dagen lang geweldige inhoud en gebeurtenissen plaats konden vinden. Bijzondere ontmoetingen, indrukwekkende voordrachten, inspirerende workshops, en natuurlijk de sacramenten.

De mensenwijdingsdienst werd elke dag op zeven locaties tegelijk gevierd en op de achtste locatie vond de priesterwijding plaats. Wat een geschenk om deze sacramenten met zoveel deelnemers in zo veel talen mee te mogen maken!

Behalve dit alles waren er ook concerten en optredens om mee te maken. Een absoluut hoogtepunt was voor mij de uitvoering "Christus Augenblick" door het

Tritonus eurythmie ensemble uit München, de proloog uit het Johannes evangelie en de "Prolog" van Simone Weil met muziek van J.S. Bach. Genieten van hoogstaande kunst en daarin de worsteling meebeleven van ons zoeken naar het geestelijke in dit leven.

foto Jaap van Dijk

De organisatie had alle deelnemers aan de conferentie gevraagd om een paar 'klinkende' stenen uit de eigen omgeving mee te brengen. Het was een hoopvolle ervaring voor de toekomst om met duizenden mensen samen je eigen twee stenen tegen elkaar te slaan op het juiste moment. De vrouw die met ons samen de stenen liet klinken wist een samenklank tot stand te brengen waardoor ik iets van nieuwe gemeenschap heb ervaren. Ieder draagt een steentje bij, maar samen maken we de muziek.

Wat ik van deze conferentie mee naar huis heb genomen, naast de vreugde om zoveel mooie belevenissen, is de nieuwe kwaliteit van ontmoetingen. Harte krachten waren overal voelbaar aanwezig.

Priesterwijding - impressie uit Hamburg

Die Dortmunder LOGOS-Tagung mit den Priesterweihen liegt nun schon mehr als zwei Wochen zurück, aber die vielen Begegnungen und Gespräche wirken bei mir noch nach, verbunden mit einer großen Dankbarkeit dafür, dass dieses

Ereignis in sehr guter Weise vorbereitet worden ist. Vielfalt und Internationalität – das waren für mich unter anderem die prägenden Worte für die reichen Erfahrungen in den gedrängt vollen Fest-Tagen.

Die Gastfreundschaft der Bochumer Gemeinde war für das Gelingen der letzten Schritte vor den Priesterweihen, für die ersten Menschenweihehandlungen der Neugeweihten und für die Vorbereitung auf deren ersten Gemeindesonntag im regionalen Umkreis eine kaum zu überschätzende Hilfe, für die wir allen Beteiligten außerordentlich dankbar sind.

Die neugeweihten Priesterinnen und Priester sind in folgende Gemeinden entsandt worden:

Marcus Bohnen nach Bielefeld

Mathi van der Duijs nach Konstanz/Kreuzlingen

Loes van den Heuvel nach Driebergen (NL)

Sybille Beckert nach Hamburg-Mitte

Herzliche Grüße aus Hamburger Seminar

Ihr

Ulrich Meier

De wijding van een casula

De kapel op het terrein van de Vrije School in Dortmund verschijnt als een kleurenspeel van zacht roze en zacht blauw met bovenin de vormen van de kapitelen uit het eerste Goetheanum. De aanblik van het altaar kleed is roze, de kleur van de Michaëltijd. Naast een boeket van wit en roze in het groen hangt de Paascasula op een witte staander. Het rood groen straalt.

Dadelijk zal deze casula, die een moeizame weg heeft afgelegd in het maakproces, als eerste worden gewijd door een Finse priester. Daarna gaat hij op weg naar Helsinki.

De priester houdt voordat de dienst begint een toespraakje, dan spreekt zij de wijdingswoorden waarmee de casula zijn sacrale karakter krijgt.

Ik kijk opnieuw en zie nu pas echt het beeld en niet meer het maakproces. De casula is klaar om te dienen in de mensenwijdingsdienst. Tranen staan in mijn ogen.

P.S. Nachricht aus Litauen

Liebe Christine van Tricht,

Es war sehr schön und überraschend so ein Geschenk für die Gemeinde in Litauen zu bekommen! Die Epiphanius Casula hat gut in der neue Heimat gelandet.

*Mit herzlichen Grüßen aus Vilnius,
Rasa Kabailaite*

Serie - Op de stage

Op de beide priesterseminaries in Stuttgart en Hamburg hebben een zestal Nederlandse priesterstudenten hun stageperiode afgerond. In de afgelopen drie nieuwsbrieven vertelden zij u over zichzelf en hun ervaringen. In deze nieuwsbrief vertelt een Nederlandse priesterstudent over haar voorbereiding in Duitsland.

Stagebericht uit Duitsland

“Oh! Dus ik hoef helemaal niet te wachten tot dat ik vijftig ben!?”

Ongeveer vijf jaar geleden, ik was vijfentwintig, zat ik in de auto met Marie-Hélène van Tol. Waar we precies over spraken herinner ik me niet meer. In ieder geval moet ik iets gezegd hebben dat in Marie-Hélène een vuur deed ontvlammen, want met een onverwachte ijver riep ze uit “*maar Eline, we staan te springen om jonge priesters!*” Hoewel ik op dat moment overrompeld was van de geestdrift in haar, was ik net zo overrompeld van het antwoord dat uit mij kwam: “*Oh! Dus ik hoef helemaal niet te wachten tot dat ik vijftig ben!?*”

Plotseling was ik wakker geworden, en dat gaf me naast vreugde, ook de nodige schrik. Ik merkte dat ik tijd nodig had om met het idee om priester te worden vertrouwd te raken. Ik had zo’n twee jaar nodig, voordat ik de stap zette om aan het priesterseminarie in Stuttgart te gaan studeren.

Hier heb ik twee jaar een intensieve, maar dankbare tijd beleefd. Door de fenomenologische beschouwingwijze van de thema’s die werden behandeld, leerde ik op mijn waarnemingen te vertrouwen en een denken te ontwikkelen dat op de waarneming bouwt. Hierdoor vond ik naast stevigheid in mijzelf, ook een ander licht in de wereld van waaruit de wereld zich anders begon te tonen. Daarnaast heb ik de opleiding beleefd als een plek om jezelf te leren dragen; als een existentiële therapie om een omgang te vinden met de oerziekte van de mens, de zondekrankheid.

In het derde jaar was het tijd om te kijken of ik vanuit die nieuwverworven vaardigheden en het nieuwe licht dat ik in de wereld vond, ook in de wereld zou kunnen werken. In overleg met de seminarieleiding hebben we besloten dat ik

een stage in Duitsland zou gaan doen. Een van de redenen was, dat ik hier meer ervaring met kinderen zou kunnen opdoen dan in Nederland, omdat de priesters in Duitsland godsdienstles geven op de vrije school. Zo kwam het dat ik negen maanden stage heb gelopen in de Christengemeenschap in Karlsruhe. Vanaf het begin voelde ik me als een vis in het water. Ook al wist ik niet altijd hoe ik moest zwemmen. Zo klommen tijdens mijn tweede les op school de kinderen uit het raam. Na die les lag ik even te spartelen op het droge. Maar na een spoedoverleg met mijn mentor vond ik de weg weer naar het water, en begon ik in de gaten te krijgen wat er van mij als leraar gevraagd wordt voor de klas. Vanaf dat moment heb ik ook mooie momenten met deze klas mogen beleven.

De tijd vloog voorbij, en in juni dit jaar werd ik – samen met zes andere Nederlanders, twee Argentijnen en een Zwitser – uitgenodigd voor gesprekken met de kring van zeven die uitsluitend zouden geven of we aan een wijdingssemester zouden kunnen beginnen. De meest uiteenlopende thema's werden besproken: het principe van uitzending, het persoonlijke meditatie- en gebedsleven, de persoonlijke financiële situatie, persoonlijke idealen en ideeën t.a.v. het priesterberoep en de toekomst van de Christengemeenschap, individuele levensvragen, etc. De gesprekken liepen van zondag in de namiddag, tot en met maandagavond en op dinsdagochtend vonden de uitkomstgesprekken plaats. Tijdens mijn uitkomstgesprek is mij verteld dat ik ben toegelaten tot het wijdingssemester, en dat ik na de wijding zal gaan werken in Duitsland. Dat laatste komt niet onverwachts, want ik heb mijn praktijkervaringen in Duitsland opgedaan, ik heb geen gezin of partner in Nederland, ik spreek redelijk Duits en ik voel mij zowel in Nederland als in Duitsland thuis.

Als ik terugkijk op mijn reis van de afgelopen vijf jaar, had ik destijds niet verwacht dat ik nu in het wijdingssemester zou zijn aangekomen. Als ik nu in Nederland kom en ik mensen vertel waar ik in de opleiding sta, heb ik al menigeen gehoord: *“goh, wat vliegt de tijd”* of *“wat gaat dat snel”*. Hoewel ik dit goed begrijp en ik dit tijdens mijn stage ook zo beleefde, moet ik daarnaast zeggen dat de afgelopen drie jaar als een oneindige lange weg voelen, die in het bereik van de tijd is begonnen, maar in het tijdloze bereik is overgegaan. Ik ben benieuwd, wat er op mijn pad gaat komen in de komende twintig jaar; de jaren waarin ik niet heb gewacht totdat ik vijftig ben.

Uit de gemeenten

Gemeente Zeeland te Middelburg

Bouwbericht

Voor oktober staat de plaatsing van een nieuwe voorpui ter vervanging van de afgekeurde pui gepland. De nieuwe pui ligt tot die tijd te acclimatiseren in de gemeenschapsruimte. De gevel van het pand is gesausd. Binnen wordt gewerkt aan bergruimte.

Project Sacristiekasten

Vanaf het allereerste begin is in Zeeland de nodige zorg besteed aan de cultische gewaden. Deze zijn met liefde gemaakt door enkele gemeenteleden en bewaard in privéwoningen. Later kregen de gewaden een plekje in de gehuurde Doopsgezinde Kerk.

Geïnspireerd door de sacristie-inrichtingen in andere gemeenten heeft Marc Schepens, architect uit Antwerpen, de beperkte ruimte bij het ontwerp maximaal weten te benutten. Wij treffen het dat Studio Joost het grootste deel van het ontwerp in 2022 wil uitvoeren zodat de gewaden en de Cultica een waardige plaats krijgen.

Voor het hele project is € 15.000 begroot. Diegene die kunnen en willen bijdragen aan dit project zijn wij heel dankbaar: NL32 TRIO 0212120905 ten name van De Christengemeenschap Zeeland te Middelburg - o.v.v Sacristiekasten

De Open-deuren-dag vond plaats op 1 oktober. Verder staat onze deur natuurlijk altijd open voor ieder die in de loop van het jaar, vakantie of niet, bij weer en wind, Zeeland aandoet. Als je ook een mensenwijdingsdienst in de nieuwe kapel wilt meevieren, kijk dan vooraf even op de agenda van onze website. Bij een bezoek doordeweeks wel graag even melden dat je komt, dan

zorgen we dat we aanwezig zijn om je te
ontvangen: gemeentezeeland@christengemeenschap.nl of yvonnekcdb@gemal.com

Gemeente Leiden

Naamgevingsviering Christophoruskerk - nieuwe datum

De nieuwe entree van ons kerkgebouw in Leiden wordt prachtig. De verbouwing van de voorgevel heeft deze zomer helaas wat vertraging opgelopen.

Door verschillende oorzaken zijn de werkzaamheden uitgelopen. Daardoor kunnen wij de beloofde viering rond de nieuwe naam op 5 november niet door laten gaan.

Maar we hebben wel een nieuwe datum : **11 februari 2023.**

De naamgevingsgroep, die ook de verbouwing en de viering organiseert, zet nu alles op alles om deze dag wel door te laten gaan.

Met vriendelijke groeten van de naamgevingsgroep,

Pepo, Charlotte, Silvia en Carien

Uitnodiging: Kaspar Hauser, het kind van Europa

Max van der Made - vrijeschoolleraar in Bergen - houdt in Warmond een lezing over Kaspar Hauser, ook wel genaamd het kind van Europa. Wie is deze mens : een actueel vraagstuk.

Wanneer: 10 november 2022 om 19.30 uur - welkom vanaf 19.00 uur

Plaats : Warmond Zijldijk 1 (auto`s parkeren Zijldijk 1A)

Een bijdrage wordt zeer op prijs gesteld, mag ook koffie, thee, sap of iets lekkers zijn.

In verband met de ruimte is het fijn dat we ongeveer weten hoeveel mensen we kunnen verwachten. We hopen veel mensen te kunnen verwelkomen.

Gaarne opgeven bij Annelies de Wijn: 0644568271 of

anneliesdewijn41@gmail.com.

Gemeente Arnhem

Themaweekend 18 en 19 februari 2023

Het eerste Goetheanum, een muzikaal gebouw?

De beide koepels van het eerste Goetheanum vormen architectonisch exact een muzikaal interval. Orgelbouwer Peter Kraul neemt ons mee op een muzikaal-geometrische weg om deze verhouding te kunnen beleven.

Peter Kraul bouwt sinds meer dan 30 jaar orgels voor de Christengemeenschap, waarbij hij steeds zoekt naar de verhouding van klank, cultus en ruimte. De architectuur van het eerste Goetheanum inspireert hem hierbij.

Waar en wanneer: Zaterdag 18 – zondag 19 februari 2023 in de Johanneskapel te Arnhem. Zie verder in het adventnummer van 'In Beweging' en de gemeentepagina op de website.

Organisatie en informatie namens de Landelijke Muziekgroep: wouter.laga@gmail.com

Berichten uit het bewindsgebied

Landelijke Muziekgroep

Muziekconferentie op 17, 18, 19 februari 2023
Hoe kunnen wij ons horen vernieuwen?

Voor deze landelijke muziekconferentie hebben wij orgelbouwer Peter Kraul uit Zuid-Duitsland naar de gemeente Arnhem uitgenodigd. Peter Kraul is bij het ontwikkelen van nieuwe orgels altijd aan het luisteren naar de kwaliteit van klank. Daarbij zoekt hij hoe de stemming van een instrument kan zijn en krijgt daar veel verschillende opdrachten voor.

Gestemd op 440', op 432', met kwarttonen...

Nu heeft hij ontdekt dat Rudolf Steiner met dit thema aan ons een opdracht heeft gegeven: luisteren naar wat tussen de tonen en in de tonen werkt. In de bouw van het eerste Goetheanum heeft Steiner dat onder andere tot uitdrukking gebracht.

Tijdens dit weekend zal Peter Kraul een openbare voordracht houden met als titel:

“De muzikale basis van het eerste Goetheanum. “

Verder zullen we zingend, musicerend en intensief luisterend ons eigen horen in beweging brengen.

Huidige activiteiten van de Landelijke Muziekgroep en vraag naar nieuw lid.

Gemiddeld 4 keer per jaar komen wij bij elkaar voor overleg. Wij maken dan muziek én zoeken naar voortgang van het muzikale werk in Nederland en Vlaanderen. Wij bedenken de planning van de landelijke studiedagen en kijken naar verdere scholingskansen. Bijvoorbeeld plannen wij op termijn een studiedag rond het thema orgels in de Christengemeenschap.

In de afgelopen twee jaar heeft Ingrid Deij op onze uitnodiging een cursus liedcompositie gegeven aan enkele beroepsmusici. Ondanks de belemmeringen om elkaar te ontmoeten is dat toch gelukt. Het was inspirerend en helpend om ons te verdiepen in de geschiedenis van het kerklied en te luisteren naar elkaars pogingen om liederen en liedteksten te laten ontstaan.

Bezetting

De afgelopen periode hebben Astrid Amons en Francis Michels meegeholpen in

de groep. Francis heeft na het overlijden van Jan Verdonk het archief verzorgd. Astrid was een hulp bij het documenteren, verspreiden en bewaren van informatie en afspraken.

We hebben van hen beiden afscheid genomen omdat zij vanwege andere activiteiten op dit moment niet actief kunnen zijn voor de groep. We missen hun inzet en zoeken naar aanvulling.

Hoe ziet de muziekgroep er nu uit?

Ine Blom zal zich over het archief ontfermen. Bestellingen kunnen via dit mailadres: muziekarchief@christengemeenschap.nl

Egbert Melchior helpt ons als penningmeester en als redacteur van de muziekpagina op de website

Wouter Laga slaat de brug naar de internationale muziekgroep

Marie-Hélène van Tol vertegenwoordigt de priesterkring

Bij ons allemaal klinkt muziek en we zoeken samen we naar een goede voortgang.

Wij zoeken naar iemand die goed is in digitaal documenteren, contacten verzorgen, affiches maken etc.

Iemand die dus een secretaris-functie kan vervullen.

Weet je zo iemand, laat je ons dat dan weten?

Schenkactie nieuwe Kazuifels

De arbeid aan de schenkcasula's voor de 100 jaar viering in Dortmund is afgerond. De gemeenten in Litouwen, Buenos Aires en Melbourne hebben deze tijdens de conferentie in ontvangst mogen nemen. Tijdens de conferentie is ook nog een bestemming gevonden voor een vierde casula namelijk Helsinki.

Op de laatste dag tijdens de plenaire bijeenkomst werden warme woorden gesproken over dit initiatief uit Nederland. Samen met de gemeenten in Duitsland en Zwitserland is het benodigde bedrag bij elkaar gebracht, een hele prestatie en onze dank gaat uit naar alle schenkers!

Gewadenconferentie 31 oktober – 3 november in Zeist

Deze internationale conferentie is voor iedereen toegankelijk. Er zijn workshops en lezingen en er is een bezoek aan het Museum Catharijneconvent voor bezichtiging en toelichting op de gewadencollectie. Ook delen van het programma kunnen gevolgd worden. De geestelijke Rolf Herzog uit de gemeente Bazel, Zwitserland zal een lezing zal houden op 1 november om 19.30 uur, op Allerheiligen met als titel 'Het priesterlijk kleed'. De lezing is openbaar en in gemakkelijk verstaanbaar Duits.

Het programma is te vinden op [de website van de Christengemeenschap](#).

Landelijk Secretariaat

De betaalde functie van secretarieel medewerker is per 1 september 2022 komen te vervallen en de taken van het landelijk secretariaat worden momenteel vervuld door de secretaris van het landelijk bestuur.

Er wordt in de komende maanden onderzocht hoe de werkzaamheden kunnen worden vereenvoudigd en anders worden verdeeld, bij voorkeur door vrijwilligers om de financiële lasten op de Gezamenlijke kas te verminderen. Vooralnog blijven de bestaande procedures - zoals bijvoorbeeld het bestellen van kooltjes en wierook - via secretariaat@christengemeenschap.nl bestaan.

We helpen je graag op weg.

Heeft u vragen of opmerkingen over de Christengemeenschap? Aarzel dan niet om [onze website](#) te bezoeken of [ons te e-mailen](#).

Contactgegevens

Landelijk Secretariaat De Christengemeenschap
Groot Hertoginnelaan 4

2517 EG Den Haag

Tel: 070-3451506